

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๓๑๖ คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง จากสูตรของ Taro Yamane วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม การทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน ๑๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๕๓ ส่วนใหญ่คือ ผู้ที่มีอายุระหว่าง ๖๐ – ๖๙ ปี จำนวน ๑๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๖๗ ส่วนใหญ่คือ มีสถานภาพสมรส จำนวน ๑๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๖๗ ส่วนใหญ่มีลักษณะการอยู่อาศัย คือ อยู่กับคู่สมรส และ/หรือบุตรหลาน จำนวน ๑๕๙ คน

๕.๑.๒ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$, $S.D.=0.477$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

๑. ด้านสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.28$, $S.D.=0.687$)

๒. ด้านสังคม คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.15$, $S.D.=0.680$)

๓. ด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$, $S.D.=0.683$)

๔. ด้านสภาวะจิตใจ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.14$, $S.D.=0.719$)

๕. ด้านความรู้สึกรพอใจในการดำรงชีวิต คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$, $S.D.=0.641$)

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพและลักษณะการอยู่อาศัย เพื่อนำไปสู่การทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ผู้สูงอายุที่มีอายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($Sig=0.935$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ ผู้สูงอายุที่มีอายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($Sig=0.935$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($Sig=0.726$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๔ ผู้สูงอายุที่มีลักษณะการอยู่อาศัย ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($Sig=0.๙๘๑$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๔ สรุปบทสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์นี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษารวบรวมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ คือ ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสภาวะจิตใจ และด้านความรู้สึกพอใจในการดำรงชีวิต เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสรุปบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๙ ท่าน ดังนี้

๑. ในด้านสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมนั้นมีทั้งรูปธรรม หรือนามธรรมสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรมที่ใกล้ตัวผู้สูงอายุ ได้แก่ ครอบครัว ซึ่งจะต้องให้ความรักความเอาใจใส่ มีการเกื้อหนุนดูแลผู้สูงอายุขณะเดียวกันต้องมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงรุก มีความเข้าใจกัน ชุมชนก็เป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวผู้สูงอายุนั่นเอง ซึ่งต้องมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุในทุกๆ ด้านการดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านและสิ่งที่อยู่อาศัยรอบๆ บ้านก็จะทำให้ผู้อยู่อาศัยรวมถึงผู้สูงอายุด้วยความอบอุ่นมีสุขภาพดี และปลอดภัยจากอุบัติเหตุต่างๆ ส่วนสิ่งแวดล้อมที่เป็นนามธรรม เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมในสังคม ซึ่งสังคมไทยมีข้อดีกว่าประเทศอื่นๆ ในหลายๆ ด้าน เช่น ในความเคารพกตัญญูกตเวทีต่อผู้สูงวัย ประเพณีรดน้ำดำหัวในวันสงกรานต์ เป็นต้น

๒. ในด้านสังคม

เมื่อสังคมมีการยอมรับผู้สูงอายุซึ่งจะทำให้ตัวของผู้สูงอายุเองนั้นรู้สึกว่าคุณค่าและมีความสำคัญกับลูกหลานและสังคม ซึ่งเทศบาลได้มีการจัดงานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุเป็นประจำทุกปี และมีการจัดตั้งกลุ่มกองทุนสวัสดิการของชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ

๓. ในด้านเศรษฐกิจ

ผู้สูงอายุได้รับการช่วยเหลือหรือสนับสนุนด้านเศรษฐกิจก็จะทำให้ผู้สูงอายุมีรายได้พอเพียงกับการเลี้ยงชีพ และมีความเป็นอยู่ที่ดีซึ่งมีส่วนทำให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้เป็นภาระของลูกหลาน สามารถพึ่งตนเองได้ เทศบาลมีบทบาทในเรื่องการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพ การแจกจ่ายเครื่องอุปโภคและบริโภค และมีการสนับสนุนเงินเพื่อเป็นกองทุนกลุ่มฌาปนกิจให้กับผู้สูงอายุ

๔. ในด้านสภาวะจิตใจ

ผู้สูงอายุมีสุขภาพจิตที่ดีก็จะส่งผลให้ร่างกายแข็งแรงไม่มีโรคภัยต่าง ๆ ซึ่งการที่ผู้สูงอายุจะมีสุขภาพร่างกายที่ดีได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายๆ อย่าง เช่น ปัจจัยทางสังคม ครอบครัว และเศรษฐกิจ เทศบาลมีบทบาทในการส่งเสริมและการป้องกันควบคุมโรคให้ผู้สูงอายุเป็นประจำและต่อเนื่อง มีการจัดตั้งคลินิกผู้สูงอายุในชุมชนไว้สำหรับให้บริการผู้สูงอายุ มีรถบริการสำหรับให้บริการผู้สูงอายุที่เจ็บป่วย และให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพฟื้นฟูสภาพร่างกายหลังเจ็บป่วย

๕. ในด้านความรู้สึกพอใจในการดำรงชีวิต

เมื่อผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพทำให้มีความพอใจในการดำรงชีวิตมากเพราะรู้สึกว่าการรัฐได้ใส่ใจดูแลผู้สูงอายุ อีกทั้งยังมี อสม. เพื่อเยี่ยมผู้สูงอายุในพื้นที่อย่างทั่วถึงทำให้ผู้สูงมีสุขภาพจิตดีขึ้น

๕.๑.๕ สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณภาพผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ครั้งนี้ทำให้ทราบถึง ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

ปัญหา อุปสรรค ของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ได้ดังนี้

๑. ผู้สูงอายุมักจะมีปัญหาด้านสุขภาพเสื่อมโทรม มีโรคภัยต่างๆ เบียดเบียน ทั้งโรคทางกาย และทางสมอง มักมีการเปลี่ยนแปลงทางสมองคือ โรคสมองเสื่อม โรคหลงลืม โรคซึมเศร้า
๒. ผู้สูงอายุจะยึดติดกับความคิด และเหตุผลของตัวเอง การรับรู้สิ่งใหม่ๆ จึงเป็นไปได้ยากความจำก็เสื่อมลง
๓. ผู้สูงอายุอาจจะไม่ได้รับการยกย่องจากสังคมเหมือนเดิม เยาวชนและหนุ่มสาวหลายคน มีทัศนคติไม่ดีต่อผู้สูงอายุ เห็นคนรุ่นเก๋าล้าสมัย พูดไม่รู้เรื่องและไม่มีประโยชน์
๔. ผู้สูงอายุจะไม่ได้รับความเอาใจใส่ และความอบอุ่นจากลูกหลานอย่างเพียงพอ ทำให้รู้สึกท้อแท้ อ่างว้าง และอาจจะมีอาการวิตกกังวลต่างๆ
๕. ความพอเพียงและความเหมาะสมด้านจำนวนเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุยังรู้สึกว่าไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

๑. ควรจัดตั้งคลินิกสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อดูแล รักษาผู้สูงอายุโดยเริ่มที่แผนกผู้ป่วยนอก ซึ่งอาศัยองค์ความรู้ด้านเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ และวิธีการที่จะทำให้ ผู้สูงอายุที่มาใช้บริการได้รับบริการแบบองค์รวมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๒. ควรจัดอบรมฝึกอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับผู้สูงอายุ
๓. ควรให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หรือมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ
๔. ควรมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการ เพื่อสร้างความสุขให้กับผู้สูงอายุ โดยเน้นควรมีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการรวมกลุ่มในการทำกิจกรรมตามความสนใจและการจัดกิจกรรมนั้นควรมีการจัดกิจกรรมร่วมกับเยาวชน คนในชุมชน และกลุ่มเครือข่าย เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างผู้สูงอายุ เยาวชน และคนในชุมชน และการเห็นคุณค่าในผู้สูงอายุ
๕. เบี้ยยังชีพมีความสำคัญและจำเป็นกับผู้สูงอายุที่มีความลำบากเป็นอย่างมาก ในการดำรงชีวิต เนื่องจากไม่มีรายได้มาจากแหล่งใด เบี้ยยังชีพที่ได้รับหากมีความเหมาะสมกับค่าใช้จ่าย

จริงจะทำให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงควรต้องมีการปรับเปลี่ยนชีพให้พอเพียงกับสถานการณ์ปัจจุบันจากสภาพทางเศรษฐกิจที่มีค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย คุณภาพผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมทั้ง ๕ ด้าน สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

๕.๒.๑ การวิเคราะห์คุณภาพผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๒๑$, S.D. = ๐.๔๗๗)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้ดังนี้

๑. ด้านสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๒๘$, S.D. = ๐.๖๘๗) สอดคล้องกับงานวิจัยของวลัยพร เอกนัยน์ และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีสภาพคุณภาพชีวิตดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยผู้สูงอายุรู้สึกพึงพอใจในด้านสังคมสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านสาธารณสุข ด้านนันทนาการ และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ ๒) ผู้สูงอายุมีความเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลในด้านสาธารณสุขสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านสังคม ด้านนันทนาการ และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ และ ๓) ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรส การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และสภาพคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน มีความเห็นว่า บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงครามในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และสอดคล้องกับงานวิจัยของธาริน สุขอนันต์และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๖$) โดยผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๔.๑๔๔$) ร้อยละ ๖๔.๒ รองลงมาเป็นระดับดี ($\bar{X} = ๑๐๘.๗๓$) ร้อยละ ๒๔.๘ และระดับไม่ดี ($\bar{X} = ๗๓.๔๓$) ร้อยละ ๑๑.๐ เมื่อ พิจารณารายได้พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้าน

^๑วลัยพร เอกนัยน์ และคณะ, “บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์), ๒๕๕๔.

ร่างกาย สภาพแวดล้อม และจิตใจ ตามลำดับ ($\bar{X} = ๒๗.๕๑, ๒๕.๐๖$ และ ๒๑.๑๕) ส่วนที่อยู่ในระดับดี คือด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{X} = ๒๐.๐๔$)^๒

๒. ด้านสังคม คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓๑.๑๕, S.D. = ๐.๖๘๐$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ภุชญา เทพศิริ** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลทองหลาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก” ผลการศึกษา คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสวัสดิการสังคม มีอันดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความตระหนักในคุณค่าแห่งตน ด้านความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว ด้านร่างกาย ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านจิตใจ ตามลำดับ “สอดคล้องกับงานวิจัยของ **อารดา ธีระเกียรติกำจร** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง ๖๐-๗๔ ปี สมรสและคู่สมรสยังมีชีวิตอยู่ มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ก่อนอายุ ๖๐ ปีประกอบอาชีพหลักที่มีรายได้ไม่แน่นอน เช่น รับจ้างทั่วไป แม่บ้าน เป็นต้น จากการวัดระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พบว่าระดับคะแนนคุณภาพชีวิตโดยเฉลี่ยของผู้สูงอายุใน เขตเทศบาลตำบลสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับดี คือ มีคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตเท่ากับ ๔.๓๒ จากคะแนนเต็ม ๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คะแนนเฉลี่ย ๓ อันดับแรกคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพและด้านสังคม ($\bar{X} = ๔.๙, ๔.๗$ และ ๔.๓๙ ตามลำดับ)^๔

๓. ด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓๑.๒๑, S.D. = ๐.๖๘๓$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วลัยพร เอกนิษฐ์ และคณะ** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม” ผลการวิจัยพบว่า ๑. ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีสภาพคุณภาพชีวิตดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยผู้สูงอายุรู้สึกพึงพอใจในด้านสังคมสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านสาธารณสุข ด้านนันทนาการ และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ ๒. ผู้สูงอายุมีความเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลในด้านสาธารณสุขสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านสังคม ด้านนันทนาการ และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ ๓. ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรส การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และสภาพคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน มีความเห็นว่า บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงครามในการพัฒนา

^๒ ธาริน สุขอนันต์ และคณะ, “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, (วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร : จังหวัดชลบุรี), ๒๕๕๔.

^๓ ภุชญา เทพศิริ, “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลทองหลาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก), ๒๕๕๓.

^๔ อารดา ธีระเกียรติกำจร, “คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๕๔.

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑^๕ และสอดคล้องกับงานวิจัยของธาริน สุขอนันต์และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๙๓.๗๖$) โดยผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๙๑.๔๙$) ร้อยละ ๖๔.๒ รองลงมาเป็นระดับดี ($\bar{X} = ๑๘.๗๓$) ร้อยละ ๒๔.๘ และระดับไม่ดี ($\bar{X} = ๗๓.๔๓$) ร้อยละ ๑๑.๐ เมื่อพิจารณารายได้พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านร่างกาย สภาพแวดล้อม และจิตใจ ตามลำดับ ($\bar{X} = ๒๗.๕๑, ๒๕.๐๖$ และ ๒๑.๑๕) ส่วนที่อยู่ในระดับดี คือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{X} = ๒๐.๐๔$)^๖

๔. ด้านสภาวะจิตใจ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓๑.๑๔$, S.D. = ๐.๗๑๙) สอดคล้องกับงานวิจัยของวลัยพร เภกนัยน์ และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ อำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม” ผลการวิจัยพบว่า ๑. ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีสภาพคุณภาพชีวิตดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยผู้สูงอายุรู้สึกพึงพอใจในด้านสังคมสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านสาธารณสุข ด้านนันทนาการ และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ ๒. ผู้สูงอายุมีความเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลในด้านสาธารณสุขสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านสังคม ด้านนันทนาการ และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ ๓. ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรส การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และสภาพคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน มีความเห็นว่า บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงครามในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑^๗ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอารดา ธีระเกียรติกำจร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง ๖๐–๗๔ ปี สมรสและคู่สมรสยังมีชีวิตอยู่ มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ก่อนอายุ ๖๐ ปี ประกอบอาชีพหลักที่มีรายได้ไม่แน่นอน เช่น รับจ้างทั่วไป แม่บ้าน เป็นต้น จากการวัดระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พบว่า ระดับคะแนนคุณภาพชีวิตโดยเฉลี่ยของผู้สูงอายุใน เขตเทศบาลตำบลสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับดี คือ มีคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตเท่ากับ ๔.๓๒ จากคะแนนเต็ม ๕ เมื่อ

^๕วลัยพร เภกนัยน์ และคณะ, “บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ อำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์), ๒๕๕๔.

^๖ธาริน สุขอนันต์ และคณะ, “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, (วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร : จังหวัดชลบุรี), ๒๕๕๔.

^๗วลัยพร เภกนัยน์ และคณะ, “บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ อำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม”.

พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คะแนนเฉลี่ย ๓ อันดับแรกคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพและด้านสังคม ($\bar{X} = 4.9, 4.7$ และ 4.39 ตามลำดับ)^๙

๕. ด้านความรู้สึกพอใจในการดำรงชีวิต คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25, S.D. = 0.641$) สอดคล้องกับงานวิจัยของธาริน สุขอนันต์และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.376$) โดยผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) ร้อยละ ๖๔.๒ รองลงมาเป็นระดับดี ($\bar{X} = 3.73$) ร้อยละ ๒๔.๘ และระดับไม่ดี ($\bar{X} = 3.43$) ร้อยละ ๑๑.๐ เมื่อพิจารณารายได้พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านร่างกาย สภาพแวดล้อม และจิตใจ ตามลำดับ ($\bar{X} = 3.51, 3.06$ และ 3.15) ส่วนที่อยู่ในระดับดี คือด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{X} = 3.04$)^๙ และสอดคล้องกับงานวิจัยของภูริชญา เทพศิริ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลทองหลาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก” ผลการศึกษา คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสวัสดิการสังคม มีอันดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความตระหนักในคุณค่าแห่งตน ด้านความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว ด้านร่างกาย ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านจิตใจ ตามลำดับ^{๑๐}

๕.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบคุณภาพผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

พบว่า ผู้สูงอายุที่มี เพศ อายุ สถานภาพและลักษณะการอยู่อาศัย ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาในแต่ละมีประเด็นที่น่านำมาอภิปราย ดังนี้

๑. ผู้สูงอายุที่มีเพศ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($Sig = 0.935$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของธาริน สุขอนันต์และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ในปัจจัยต่อไปนี้ คือ อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้, การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมและการรับสวัสดิการกองทุนผู้สูงอายุ คือ ผู้

^๙อารดา ชีระเกียรติกำจร, “คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๕๔.

^๙ธาริน สุขอนันต์ และคณะ, “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, (วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร : จังหวัดชลบุรี), ๒๕๕๔.

^{๑๐}ภูริชญา เทพศิริ, “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลทองหลาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก), ๒๕๕๓.

ที่มีอายุ ๖๐-๖๙ ปี, การศึกษาตั้งแต่อนุปริญาขึ้นไป, อาชีพข้าราชการบำนาญ, รายได้เฉลี่ยมากกว่า ๕,๐๐๑ บาท, เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม, และไม่รับสวัสดิการกองทุนผู้สูงอายุ จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่ากลุ่มอื่น จากผลการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเน้นการพัฒนาด้านร่างกายจิตใจและสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุคุณภาพชีวิตให้มากขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตจากปานกลางไปสู่ระดับดี^{๑๑}

๒. ผู้สูงอายุที่มีอายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($Sig=0.๙๓๕$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของ **อารดา ธีระเกียรติกำจร** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุได้แก่ ปัจจัยด้านประชากร คือ อาชีพหลักก่อนอายุ ๖๐ ปี (รับราชการพนักงานรัฐวิสาหกิจ) ระดับการศึกษาและสถานภาพสมรส ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๑ และ ๐.๐๕ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุได้แก่ อายุและปัจจัยด้านสุขภาพ (การมีโรคประจำตัว) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ โดยปัจจัยด้านเพศไม่มีผลต่อ ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ^{๑๒}

๓. ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($Sig=0.๗๒๖$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ธาริน สุขอนันต์และคณะ** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ในปัจจัยต่อไปนี้ คือ อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้, การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมและการรับสวัสดิการกองทุนผู้สูงอายุ คือ ผู้ที่มีอายุ ๖๐-๖๙ ปี, การศึกษาตั้งแต่อนุปริญาขึ้นไป, อาชีพข้าราชการบำนาญ, รายได้เฉลี่ยมากกว่า ๕,๐๐๑ บาท, เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม, และไม่รับสวัสดิการกองทุนผู้สูงอายุ จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่ากลุ่มอื่น จากผลการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเน้นการพัฒนาด้านร่างกายจิตใจและสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุคุณภาพชีวิตให้มากขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตจากปานกลางไปสู่ระดับดี^{๑๓}

๔. ผู้สูงอายุที่มีลักษณะการอยู่อาศัย ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม

^{๑๑}ธาริน สุขอนันต์ และคณะ, “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์สารานุกรมสุขศาสตร์มหาบัณฑิต, (วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร : จังหวัดชลบุรี), ๒๕๕๔.

^{๑๒}อารดา ธีระเกียรติกำจร, “คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๕๔.

^{๑๓}ธาริน สุขอนันต์ และคณะ, “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี”.

ไม่แตกต่างกัน ($\text{Sig}=0.๙๘๑$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของ **อารดา ธีระเกียรติกำจร** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุได้แก่ ปัจจัยด้านประชากร คือ อาชีพหลักก่อนอายุ ๖๐ ปี (รับราชการพนักงานรัฐวิสาหกิจ) ระดับการศึกษาและสถานภาพสมรส ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๑ และ ๐.๐๕ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุได้แก่ อายุและปัจจัยด้านสุขภาพ (การมีโรคประจำตัว) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ โดยปัจจัยด้านเพศไม่มีผลต่อ ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ^{๑๔}

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ดังต่อไปนี้

๑. เทศบาลควรมีนโยบายส่งเสริม ด้านเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ เช่น จัดให้มีสวัสดิการต่าง จัดให้มีการส่งเสริมกองทุนอาชีพ
๒. เทศบาลควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเข้าสังคมของผู้สูงอายุ
๓. เทศบาลควรมีนโยบายส่งเสริมเกี่ยวกับสุขภาพกายของผู้สูงอายุ เช่น การตรวจสุขภาพประจำปี เป็นต้น
๔. เทศบาลควรส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม ส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกันกับครอบครัว เพื่อให้ผู้สูงอายุในมีจิตใจที่ดีและมีความสุข

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๑. เทศบาลควรให้การสนับสนุนส่งเสริมอุปกรณ์/งบประมาณ/เงินทุน/กองทุนเพื่อส่งเสริมอาชีพให้ผู้สูงอายุจะได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
๒. เทศบาลควรให้จัดสวัสดิการและการส่งเสริมสภาพชีวิตในชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุจะได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
๓. เทศบาลควรให้จัดการส่งเสริมให้โภชนาการและอาหารมีความปลอดภัย ปลอดภัยแก่ผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุจะได้มีโภชนาการที่ดี และปลอดภัยจากสิ่งต่างๆ และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
๔. เทศบาลควรให้จัดการส่งเสริมส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เพื่อให้ผู้สูงอายุจะได้มีความสุข

^{๑๔}อารดา ธีระเกียรติกำจร, “คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๕๔.

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจ ได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

๒. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพรูปแบบการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

๓. ควรศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตามหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาของเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

๔. ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์